

Выкладчыца кафедры менеджменту сацыяльна-культурнай дзейнасці Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Алена Макарава сама прапанавала: “А давайце пагаворым пра канцэрт”. Тэма падалася больш чым актуальнай. Безліч разоў журналісты “К” на пытанне: “Чым здзіўляць будзеце?” чуюць у адказах ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі прыкладна такі адказ: “Ну вось нядаўна канцэрт прайшоў. Але ж, нагэўна, вам гэта нецікава?” Цікава! Ём больш, што канцэрт, аказваецца, можа быць адначасова і крэатыўным праектам. Толькі пры ўмове, што ён — “правільны”.

значнай ступені вызначаецца культурна-творчай і канцэртна-відовішчнай дзейнасцю, якую ажыццяўляюць менавіта калектывы аматарскай мастацкай творчасці. Педагагічная значнасць аматарскай творчасці ў нас недаацэньваецца. Глядач разам з выканаўцам пражывае, калі так можна сказаць, час узвышанага святочнага ўспрыняцця жыцця. У выніку суперажывання сам становіцца творцам”.

Нельга не разумець, што сёння глядач “разбэшчаны” якасцю гука і святла тэлевізійных відовішчаў.

цэртаў захоўваецца толькі адно правіла: яны павінны ўтрымліваць максімум рознажанравых нумароў. Пра адзіную дзею, цэнтральную задуму, сэнсавую нагрузку, якая аб’яднала б усе канцэртныя структуры, толькі марыць застаецца.

Прычына — і ў недахопе дасведчаных рэжысёраў, здольных на інтрыгу, і ў адсутнасці якаснага канферансу, дзе імправізацыя — рэч абавязковая. А ў “правільным” канцэрте нумары аб’ядноўваюцца ў эпизоды, паміж імі існуе абавязковы мантажны стык, забаўляльнае павінна арга-

федры менеджменту сацыяльна-культурнай дзейнасці ў адзін голас прапануюць звяртацца ў БДУКІМ па дапамогу. Прыедуць ці выпускнікі, ці выкладчыкі. Урэшце, можна прыехаць на стажыроўку. Так, няма грошай, так, няма стымулу. З гэтай жа прычыны большасць нашых фестывалю пераўтварыліся ў справядачныя канцэрты, у дэманстрацыю творчых здольнасцяў. Дайшло да таго, што мы нават рэпертуар асобных мастацкіх аматарскіх калектываў змяняць не хочам. Вось і не надта рвецца публіка на канцэрты, складзеныя з даўно знаёмых нумароў. Праблема? Праблема! Вельмі не хочацца спісваць гэтыя выдаткі на рахунак усеагульнай аптымізацыі. А хочацца казаць пра дынаміку няўхільнага развіцця клубнай дзейнасці. Пра пошук, пра эксперымент. (Няхай бы хор ветэранаў паспрабаваў бы шчыра выканаць “Smoke on the water”, а маладзёжны вакальны гурт на Дзень Перамогі — “Тёмную ноч”. Можа, повязь пакаленняў умацавалася б не на словах?)

І паўторым для замацавання. Канцэртны нумар (як закончаная сцэнічная адзінка) патрабуе вельмі сур’ёзнай рэжысёрскай працы. Ён з’яўляецца не толькі неад’емнай часткай канцэртна-відовішчнай праграмы, але і асновай тэхналогіі яе пастаноўкі, асновай усго сцэнічнага дзеяння. Да структурных асаблівасцяў канцэртнага нумара адносяцца: месца, дзеянне, час і вобраз артыста (ці імідж выканаўцы), якія знаходзяцца ў пэўнай узаема сувязі. Непасрэдна з канцэртных нумароў і эпизодаў складаецца мастацкі твор, які ўспрымаецца глядачом як цэласнае дзеянне, якое ажыццяўляецца па законах сцэнічнай рэжысуры.

На носе — Міжнародны жаночы дзень. Ці будзе сёлетні канцэрт з гэтай святочнай нагоды адрознівацца ад мерапрыемства леташняга? І ў раённым цэнтры, і на сяле?

Калі канцэрт “правільны”

Што можа гэтаму супрацьпаставіць СДК? Шчырасць эмоцый!

Шашлыку без шампура не бывае

Канцэртны нумар артыст-аматар павінен пражыць. Прычым неабходная праўда пражывання канцэртнага нумара. Кепскі канцэрт той, дзе нумары не аб’яднаны сюжэтным стрыжнем, не адпавядаюць вобразам, якія ствараюцца артыстамі на сцэне. Уявіце, што песні Уладзіміра Высоцкага пачне выконваць зусім юная асоба, апранутая ў стылі, скажам, поп-зоркі. Прадбачу контраргументы дасведчанага чытача: “У нас рэжысура фестывалю — аднастайная, а вы пра звычайны канцэрт кажэце. Ці здольныя райцэнтраўскія рэжысёры на тое, каб вытрымаць адпаведную драматургію канцэрта?” Заўвага, трэба сказаць, — слушная. У тым і праблематыка прапанаванай тэмы, што “няправільных” канцэртаў больш, чым “правільных”. Калега Алены Макаравай рэжысёр Віталь Монцік дадае, што ў пэўных выпадках пры падрыхтоўцы кан-

нічна спалучацца з сур’ёзным. Усё гэта называецца “архітэктонікай” мерапрыемства. Калі яна прысутнічае, глядач верыць таму, што адбываецца на сцэне.

“Карнавальная ноч” без Агурцова?

Рэжысёр і педагог Дзмітрый Аўрамчык, трэці мой суразмоўца, катэгарычна супраць таго, каб канцэрты рэжысіраваліся валявым адміністрацыйным рашэннем. На ўвазе маецца тая, вельмі частая сітуацыя, калі на прагон урачыстага мерапрыемства прыйшоў старшыня райвыканкама і “перакроіў” праграму, кіруючыся толькі яму вядомай логікай. Такія “карэктывы” культывуюць думку, што рэжысёр у раёне ўвогуле непатрэбны. Іх і няма ў той колькасці, якая неабходная. Таму канцэрты не маюць інавацыйных рашэнняў, інтрыг ды эксперыментаў. А ёсць жа яшчэ вызныя канцэрты, праграма якіх павінна прадугледжваць спецыфіку той мясцовасці, дзе адбудзецца мерапрыемства.

Дык што рабіць? Як усё ўлічыць і прапанаваць глядачу сапраўды якасны прадукт? Выкладчыкі ка-

Яўген ПАГІН

Шчырасці не стае

Так, у канцэрта мастацкай самадзейнасці павінны быць свае законы драматургіі, глядацкага ўспрыняцця. І трэба, каб яны працавалі. Адным словам, гаворка не пра шараговае чаргаванне нумароў. Так, гэта — публічная дзея, разлічаная на пэўную публіку і арганізаваная ў адпаведнасці з папярэдняй праграмай і выбудаваная па законах сцэнічнай драматургіі. Я назваў бы ўмоўна канцэрт “спектаклем спектакляў”. Тут да месца і тэатралізацыя, і сцэнаграфія. Але абавязковы кампанент — нечаканае вырашэнне сцэнічных сітуацый. Без інтрыгі (а гэта — заўжды пошук ды эксперымент) няма мастацтва. У прыродзе мерапрыемства закладзена і інтэрактыўнасць. Справа не толькі ў тым, што зала стане падпяваць ды падтанцоўваць салісту. У тканіну дзеі могуць быць арганічна ўплецены і конкурсы з віктарынамі. Алена Макарава падкрэслівае: “Культурнае жыццё рэгіёнаў Беларусі сёння ў